

Rammeplan for yngste forår 2018

Den optimale læring finder sted, når børnene udfordres på niveauet mellem det, de kan gøre med voksenhjælp eller støtte fra en jævnaldrende og det, de kan gøre selvstændigt.

Fagenes faste ugerutiner samt beskrivelse af arbejdsformer:

<p>Go'morgen tid <u>Starter kl.</u> <u>8.00 hver</u> <u>dag.</u></p>	<p>Vi prioriterer, at børnene får en rolig start på dagen, og der gives information om, hvad dagen bringer, derfor forventer vi også, at børnene er klar til undervisning kl. 8.00 (dvs. mad og drikke i køleskab, penalhus og skammel klar, og der er sagt farvel til forældre.</p>
<p>Dansk hold 0</p>	<p>I løbet af foråret tager vi fat på begynderlæseundervisningen. Læsebogen "Vi bor på Månevej" vil være udgangspunktet for den fælles læseoplevelse. I læseundervisningen bygges et univers op omkring figurerne Otto og Lea fra læsebogen. Det lydrette system understøtter lydende fra "hop om bord", og de indlærte bogstaver sættes nu sammen til lydrette småord og sætninger. Undervisningen tager udgangspunkt i en fælles gennemgang, efterfulgt af makkerlæsning eller læsning i små grupper. Læsningen understøttes af opgaveløsning og værkstedsaktiviteter, der ofte relateres til læseteksterne. Der vil være en naturlig progression i læseundervisningen i takt med børnenes læseudvikling således, at de, også individuelt, kan træne deres læsefærdigheder for at opnå en flydende læsning og efterfølgende læseforståelse. Til de børn, der er længere i læseudviklingen, tilbydes supplerende læsemateriale.</p> <p>Det er væsentligt, at læserutinen er genkendelig. På skolen læses i danskmodulerne på følgende måde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) den nye tekst læses fælles og i kor ved hjælp af en "tavlebog" og lektien noteres på læsekortet 2) børnene læser teksten igen, denne gang med en læsemakker/læsegruppe 3) børnene får teksten for hjemme <p>Læseindlæringen optimeres ved at de samme ord/den samme tekst læses flere gange. Vi lægger stor vægt på, at læseindlæringen foregår i en tryk, forudsigelig og hyggelig ramme, hvor alle kan være med. Der vil altid være forskel på, hvor langt børnene er i læseudviklingen. Her prioriteres det, at børnene møder hinanden med respekt og hjælpsomhed.</p>

Rammeplan for yngste forår 2018

En kontinuerlig rutine med læsning hjemme hver dag er vigtig, for at fremme den optimale læring. Læselektionen vil fremgå af læsekortet.

Udover selve læseundervisningen vil værkstedsaktiviteter fortsat anvendes i høj grad. Den legende tilgang danner fortsat fundamentet for det gode læseforløb. Værkstedsundervisningen tilgodeser børnenes forskellige måder at lære på.

Børnene introduceres til skriftlige ugeopgaver, der understøtter læseudviklingen og relaterer sig til det, som børnene har læst i læsebogen. Dette arbejde afløser Bogstavbogen, som børnene har arbejdet med i efteråret.

Der arbejdes fortsat og i stigende grad med børnenes egne tekster og her vil børnestavning være det bærende element. Børnestavning tager udgangspunkt i det enkelte barns forudsætninger og øger motivationen for at skrive, hvilket også understøtter læsningen. Der arbejdes endvidere med håndskrift og bogstavernes skrivevej.

Vi har særligt fokus på følgende færdighedsmål:

- barnet kan anvende enkle förlæsestrategier
- barnet kan formulere undrespørgsmål
- barnet kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge
- barnet kan stave lette ord
- barnet kan lege med sprog, billeder og fortælling
- barnet kan veksle mellem at lytte og ytre sig
- barnet kan improvisere med kropssprog og stemme
- barnet kan samtale om, hvad vi bruger sproget til

Dansk hold 1

Børnene på hold 1 er nu godt og vel halvvejs med læsebogen: "Den første læsning 1". Vi fortsætter, hvor vi slap med samme rutiner indtil videre, men når læsebogen er færdig ændrer rutinerne sig.

Her kommer de i stedet til at arbejde med små læseboøger i samme serie. Til hver lille læsebog er der tilhørende opgaver, som de skal løse. Når bogen er læst og opgaverne er løst, kan de få den næste bog. Børnene læser i makkerpar eller grupper og følges ad. I hvert par/hver gruppe har børnene mulighed for at øge lektiemængden, hvis de har lyst til/mod på det. Senere kan de i eventuelt læse makkerboøger med højere lix og med tilhørende læsespørgsmål.

Rammeplan for yngste forår 2018

Når børnene er færdige med den gule læsebog, går de fra én gul mappe til to. Læsebogen (tynd) får fast plads i den gule læsemappe sammen med de tilhørende læseopgaver og læsekortet. Det er vigtigt, at læsebogen ligger der, når den ikke bruges, for vi skal passe godt på den, så den kan holde til at komme med hjem til alle børnene. Den anden gule mappe kommer til at hedde Træningsmappen. Heri har børnene deres træningssæt.

Dagsprogram:

Før morgensamling:

Følgende gøres klar af barnet inden "Godmorgentid":
Ny lektie noteres på læsekortet.

I den kommende tid skal de:

Lægge læsebog, læsemappe med læsekort og "spurtmappe" klar. Penalhus og skammel er på plads, så er de klar til fælles "Godmorgentid", hvor de bliver krydset af og hører om timens program. Efter morgensamling går de direkte til makkerlæsning.

Senere - når de er færdige med læsebogen, skal de:

Lægge de to gule mapper (Læsemappen med læsekort, læsebog- og opgaver samt Træningsmappen) på deres plads. Penalhus og skammel er på plads, så er de klar til fælles "Godmorgentid", hvor de bliver krydset af og hører om timens program.

Efter morgensamling: Børnene mødes på tæppet. Her arbejder de først med tavlebogen. Tavlebogen indeholder fx emnerelevante tekster eller tekster fra børnebøger, som vi arbejder med. Børnene får gennem arbejdet med tavlebogen viden om måder, hvorpå de kan skabe forforståelse. Den fælles læsning har også som mål at arbejde med sprogforståelse og udvikling af ordforråd. Børnene får også gennemgået ugens skriftlige fælles-opgave - det såkaldte træningssæt. Så ved de, hvad de skal efter endt makkerlæsning.

Inden børnene går i gang med at arbejde med deres træningssæt, mødes de med deres læsemakker. Her læser de lektien fra den foregående dag højt for hinanden. Hvis der er tid til det, kigger de på lektien til den kommende dag.

Efterhånden som parrene/grupperne er færdige med makkerlæsning går de i gang med træningssættet.

Rammeplan for yngste forår 2018

Timerne sluttet af med forskellige værkstedsaktiviteter. Disse inddrages bl.a. for at tilgodese andre måder at lege med sproget og tilegne sig læsefærdigheder på. Værkstederne kan også have fokus på den mundtlige fremstilling herunder drama.

Vi ajourfører løbende "det gode læseforløb" for hvert enkelt barn, så vi ved, hvor langt den enkelte er i læseudviklingen. På baggrund af vores tilbagemeldinger, kan I låne frilæsningsbøger på biblioteket, der støtter op om læseudviklingen. Det er vigtigt at afsætte tid til at støtte barnets læsning hver dag med min. 20 minutter.

Først på foråret, når rutinerne omkring den lille læsebog, makkerlæsning samt træningssættene er på plads hos børnene, får de desuden en frilæsningsbog på skolen, som passer til deres individuelle niveau.

Vi har særlig fokus på flg. færdighedsmål

- barnet kan skrive små og store bogstaver i håndskrift
- barnet kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift
- barnet kan stave lette ord
- barnet har viden om bogstav-lydforbindelser
- barnet har viden om sprogets opbygning i ord og sætninger og om sammenhæng mellem skrift og billede
- barnet kan lege med sprog, billeder og fortælling
- barnet kan improvisere med kropssprog og stemme
- barnet kan sætte tekstens tema i relation til eget liv
- barnet kan sætte tekstens tema i relation til andres liv

Hjemmearbejdet kan følges på læsekortet og i "dagbogen" på Intra. Da nogle makkerpar laver individuelle lektier, bliver læsekortet ekstra vigtigt.

Der er altid supplerende opgaver at hente. Vi skriver i "dagbogen" i Intra, hvis noget, ud over det sædvanlige, skal laves, men også hvis noget ekstra må laves.

**Logbog -
dansk**

Logbogen er en skriftlig refleksion over ugens arbejde, hvad har vi hørt? Hvad har vi lært? Hvad synes jeg om det? Hvordan skriver jeg om det?

Rammeplan for yngste forår 2018

Logbogsskrivningen tager udgangspunkt i det enkelte barns niveau, hvor det er børnestavning, der er i fokus. Børnestavning er et progressivt forløb, hvor det at høre bogstavlyde er det væsentlige, uanset hvor mange lyde, der er tale om.

Børnestavning er en øvelse i at koble oplevelser, refleksion og skriftlighed. På hold 0 bevæger vi os i foråret væk fra den, i begyndelsen tilladte "krusedulleskrift", og hen mod decideret lydtræning. Efterhånden som børnene bliver bevidste om bogstavernes lydlige placering i ordene, tilføjes de på en sådan måde, at der hele tiden er progressiv udvikling i børnestavningen. Med børnestavning kan man skrive alt og intet er forkert. Under børnenes sætninger tilføjes voksenskrift som en bevidstgørelse af, hvordan ord skrives i den konventionelle stavning.

Efterhånden som børnene nærmer sig den konventionelle stavning (voksenstavning), skriver vi mindre og mindre under deres tekst. Nogle gange er det f.eks. kun nødvendigt at skrive et enkelt ord, fordi alt andet er på plads.

Skriftsprogsudviklingen kan inddeles i følgende 5 stadier, der arbejdes primært med i de første 3 stadier i yngste gruppe:

Den førkommunikative skrivning

krusedulleskrift,

bogstavskribling

logografisk skrivning

Semifonetisk skrivning

begyndende sammenhæng mellem lyd og bogstav

eksperimenterende skrivning

Fonetisk skrivning

Udenforstående kan læse teksten

ord staves lydret

begyndende bevidsthed om mellemrum

Overgangsskrivning

hver stavelse har en vokal

bevidsthed om regeldannelse for ikke lydrette ord og stumme

bogstaver

staveregler overgeneraliseres - f.eks. for mange stumme bogstaver

og dobbeltkonsonanter

flere hyppige, ikke lydrette små ord staves korrekt.

Konventionel stavning

Rammeplan for yngste forår 2018

	<p>Der reflekteres i fællesskab over ugens arbejde, blandt andet ved hjælp af billeder. Det skrevne følges af en illustration eller et udklip fra ugen, og klistres ind i logbogen. Børnene skal opleve, at skrivning kan anvendes til at fastholde en oplevelse. Logbogen kan i foråret også indeholde små historier som børnene selv er meddigtere af, for eksempel inspireret af tegneserier, billeder eller lignende.</p> <p>Følgende færdighedsmål er i fokus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - barnet kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift - barnet kan samtale om budskabet i en produktion - barnet kan præsentere sit produkt i nære sammenhæng
Fælles dansk	<p>I Fælles dansk er børnene samlet på tværs. Først har repræsentanterne fra elevrådet ordet og kan fortælle, om der er noget nyt fra deres elevrådsmøde. Dernæst er der dialog mellem børnene i yngste og deres repræsentanter, hvor det er muligt for børnene at komme med gode ideer og konstruktive ønsker, som gives videre til skolens fælles elevråd. I Yngste er dette begyndelsen til at forstå, hvordan demokratiske processer foregår.</p> <p>Efter ovennævnte starter selve dansk-delen. Her vil der typisk være et oplæg, som passer til vores nuværende emne eller måske til noget, som bare er aktuelt lige nu. Derpå samarbejder børnene enten i par eller i små grupper med varierende opgaver eller værksteder på tværs af alder.</p> <p>Følgende færdighedsmål er i fokus:</p> <ul style="list-style-type: none"> -barnet kan præsentere sit produkt i den nære sammenhæng -barnet kan lege med sprog, billeder og fortælling -barnet kan improvisere med kropssprog og stemme - barnet kan sætte tekstens tema i relation til eget liv - barnet kan sætte tekstens tema i relation til andres liv -barnet kan veksle mellem at lytte og ytre sig
Matematik	<p>Begge hold tager i afsæt i bogen "Format" som fællesaktivitet. Der opbygges et "univers" med fortælling og leg, hvorigenem børnene opnår matematiske kompetencer. På de enkelte hold følges vi ad og sikrer os dermed, at alle matematiske områder gennemgås.</p>

Rammeplan for yngste forår 2018

Arbejdet i bogen understøttes af værkstedsarbejde, for at fastholde den legende og differentierede tilgang til læring. Der er sammenhæng mellem værkstedsarbejdet og Format-systemet - og denne sammenhæng er vigtig for børnenes matematiske forståelse. Derfor er det vigtigt, at vi følges ad i bogen. Børnene lærer rigtig meget af hinanden, og børnene vil ofte i små hold skulle løse opgaver i matematik-værksteder. Herudover vil også IT udgøre en del af undervisningen. Vi arbejder ud fra "zonen for nærmeste udvikling", således at børnene får mulighed for at tilegne sig matematiske kompetencer og færdigheder, efterhånden som de er klar til det.

Ugeopgaverne til hold 0 kører videre, som vi kender dem fra sidste år i rød mappe. Hver onsdag får børnene en ny ugeopgave.

På hold 1 vil ugeopgaverne fremover være at finde på MatematikFessor.dk. Hver onsdag får børnene et nyt sæt for til den kommende onsdag.

Ugeopgaverne vil som udgangspunkt ligne opgaverne fra Format, og der vil hver uge blive trænet varierende typer opgaver. Derudover vil den røde ekstramappe, som ligger i børnenes kasse forblive på skolen, og den vil efterhånden blive fyldt op af ekstraopgaver.

Matematikundervisningen på hold 1 vil indeholde følgende:

- Formatbogen, som vi arbejder i på skolen, og det som barnet ikke når på skolen, bliver lektier til gangen efter.
- Den røde ekstramappe, som skal blive på skolen.
- Ugeopgaven (MatematikFessor), som laves til hver onsdag, og som oftest ligner Format-opgaverne, dog i varierende type.
- Værksteder, hvor børnene leger matematikken ind på en kreativ og sjov måde.

Hjemmearbejdet noteres i dagbogen i Intra.

På hold 0 fokuseres på følgende færdigheds mål:

- barnet kan læse og ordne etcifrede naturlige tal
- barnet kan bestemme antal i hverdagssituationer
- barnet kan anvende tal og geometrisk sprog i hverdagssituationer
- barnet kan kategorisere figurer
- barnet kan beskrive objektets placering i forhold til hinanden

På hold 1 vil fokus være på følgende færdigheds mål:

Rammeplan for yngste forår 2018

	<ul style="list-style-type: none"> - barnet kan handle hensigtsmæssigt i situationer med matematik - barnet kan bidrage til løsning af enkle matematiske problemer - barnet kan besvare og stille matematiske spørgsmål - barnet kan udvikle metoder til beregning af naturlige tal - barnet har viden om og kan anvende geometriske begreber - barnet kan udføre enkle statistiske undersøgelser og udtrykke intuitive chancestørrelser - barnet kan anvende tabeller og enkle diagrammer til at præsentere resultater af optællinger - barnet kan gengive og beskrive enkle figurer og mønstre, herunder i digitale medier - barnet kan kommunikere med og om matematik ved hjælp af enkle fagord og begreber - barnet kan beskrive egne tegninger af omverdenen med geometrisk sprog
Engelsk	<p>Engelskundervisningen bygges op efter en 3-delt metode:</p> <p>"Meeting the language", hvor børnene præsenteres for nye ord og vendinger i en helhed med fokus på at lytte og forstå. Børnene synger, laver bevægelser og leger, de "gør" sproget eller imiterer det, de præsenteres for og opdager derigennem, hvad ord og vendinger betyder</p> <p>"Manipulating the language". Her arbejder børnene med sange, lege og forskellige kommunikative aktiviteter - de skal primært lytte og tale. Børnene lærer herigennem grammatik i en funktionel sammenhæng</p> <p>"Making the language your own". Børnene udforsker sproget ved at eksperimentere, gætte på ord, udtale og struktur</p> <p>Medier inddrages i undervisningen, herunder film og it</p> <p>Som introduktion til nyt stofområde anvendes ofte engelske børnebøger.</p> <p>Forårets arbejde vil tage udgangspunkt i de erfaringer, som børnene har tilegnet sig i løbet af efteråret. Det betyder, at børnene både vil blive præsenteret for nye emneområder og arbejde med kendt stof, men med ny variation. Der lægges vægt på en naturlig og progressiv udvikling af gloser og ordforråd med fokus på næste udviklingstrin. De enkelte områder kan ses under uge-til-uge oversigten.</p> <p>Vi har fokus på følgende færdigheds mål:</p>

Rammeplan for yngste forår 2018

	<ul style="list-style-type: none"> - barnet kan forstå korte, faste fraser - barnet kan deltage i sproglege - barnet kan præsentere enkle sange, rap, rim og remser i kor - barnet kan efterligne hyppige ord og fraser - barnet kan mime for at få sit budskab igennem - barnet kan lære sprog ved at gentage fraser i rytme
Musik	<p>Musikundervisningen vil i yngste gruppe primært handle om, at vi skal opleve det musikalske univers ved at synge, lytte og lege/spille musik. Musikundervisningen vil hver gang indeholde forskellige elementer af musikundervisningens 3 hovedområder; Musikudøvelse, musikalsk skaben og musikforståelse.</p> <p>Udgangspunktet for musikundervisningen vil ofte være en fællessang på dansk eller engelsk, sange knyttet til årstider eller højtider.</p> <p>Yngste gruppe skal i løbet af foråret udbygge deres forståelse for fællessang, puls, rytme, intonation, lettere improvisation, brug af enkelte instrumenter samt evne til at udtrykke sig om musik og oplevelser i forbindelse hermed.</p>
Værksteder	<p>Udgangspunktet for forårets værksteder er børnenes undringsspørgsmål til skolens overordnede emne. Børnene arbejder med begrebet projektorienteret undervisning på følgende måde:</p> <p><u>Der etableres 4 længerevarende projekforløb:</u></p> <p>Tidsrummene fremgår af uge-til-uge-planen og følger delemnet i de pågældende perioder.</p> <p>Børnene er inddelt i 3 mindre hold på tværs af køn og alder. Med denne struktur skaber vi rum for, at børnene arbejder på tværs af holdene og samtidig har tid og ro til fordybelse i de enkelte værksteder. Der skiftes fag i hver delperiode. Hvert hold deltager i 4 forskellige værkstedsforløb i løbet af foråret. På hvert hold præsenteres børnene for et emnerelevant oplæg i de bærende fag: billedkunst, natur/teknologi samt drama og rytme. I hvert værksted tages udgangspunkt i nogle af Kim Larsens sange.</p>

Rammeplan for yngste forår 2018

Herefter er børnene selv med til at fastlægge indholdet i undervisningen og sætte mål for forløbet.

I tråd med det overordnede emne, vil de projektorienterede værksteder afsluttes med en synliggørelse af det lærte. Det kan være for hele yngste gruppe, i form af et produkt, en beskrivelse af processen, men det kan også være i form af eksterne aktiviteter. Denne synliggørelse kan have varierende udtryksformer, for eksempel kropsligt, æstetisk, socialt, IT-baseret mv.

Målet med forløbene er at skabe rum for faglig fordybelse, hvor børnenes medbestemmelse åbner for kreative processer. Der udarbejdes en mini-Portfolio til hvert forløb, hvor barnet evaluerer på selve processen. Et vigtigt led er, at barnet får mulighed for at arbejde både selvstændigt og problemløsende. Der arbejdes hen imod, at barnet evner selv at tage initiativ og omsætte kreative tanker til handling, men også øver sig i at påtage sig et socialt ansvar og samarbejde med de andre børn på holdet.

I **natur/teknologi** skal børnene lære den naturvidenskabelige arbejdsmåde at kende. Det vil sige lære: at iagttage og stille undrende spørgsmål, finde mulige forklaringer (hypotese), eksperimentere og drage konklusion.

Vi har særligt fokus på følgende færdighedsmål:

barnet kan undersøge sanser

barnet kan indsamle og undersøge organismer i den nære natur.

barnet kan med skitser og billeder beskrive genstande fra hverdagen

barnet har viden om hovedtræk af solsystemets opbygning

barnet kan fortælle om kropsdelene på en model af menneskekroppen

barnet kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag

barnet kan konstruere enkle modeller

barnet kan med skitser og billeder beskrive genstande fra hverdagen

barnet kan fortælle om ændringer i naturen knyttet til årstider

barnet kan udføre enkle undersøgelser med brug af enkelt udstyr

Rammeplan for yngste forår 2018

barnet kan relatere viden fra natur/teknologi til sig selv og det nære område

barnet kan tegne skitser af forsøg

barnet kan fortælle om sammenhænge mellem Sol, døgn og årstider

barnet kan deltage i dissektion af dyr

barnet kan fortælle om egne resultater og erfaringer

barnet kan forklare resultater af egne forsøg/undersøgelser.

Billedkunst vil være en vekselvirkning mellem billedfremstilling, rumligt billedarbejde, billedanalyse og billedkommunikation. Der arbejdes med billedsproget som en særlig sproglig udtryksform. I forbindelse med forårets emne, vil der indgå samtale om og analyse af såvel egne som andres billeder. I dette halve år vil udgangspunktet for billedkunstundervisningen være børnenes nære verden. Oplæggene vil ofte appellere til børnenes egen fantasi, men andres billeder inddrages også, som noget, de efterfølgende kan lade sig inspirere af og gøre til deres eget.

Der vil være vekselvirkning mellem frie udtryk og mere bundne opgaver. Centralt for undervisningen vil være, at børnene bruger billeder som individuel og fælles kommunikations- og udtryksform. Faget tager udgangspunkt i basale teknikker og viden om, hvad billedkunst er, og hvad faget kan bruges til herunder, hvordan vi begår os i billedkunstlokalet

Vi har særligt fokus på følgende færdighedsmål:

barnet kan tegne og male ud fra ideer og oplevelser

barnet kan udtrykke sig med våde og tørre farver

barnet har viden om primær- og sekundær farver

barnet kan præsentere egne billeder samt etablere udstilling af fælles billedprojekter

barnet har viden om enkle præsentationsformer

barnet har viden om motivkredse og kan kategorisere disse

barnet kan samtale om billeders opbygning og indhold, herunder anvende enkle fagord og begreber

barnet kan fremstille rumlige konstruktioner

Rammeplan for yngste forår 2018

Drama og rytme værkstedet.

Børn er født til skuespil og i legen hver dag, spiller de rollespil. I værkstedet de næste måneder skal vi være skuespillere, manuskriptforfattere, instruktører, og vi skal lave kulisser, kostumer, lys og lyd og være kamerafolk.

Børnene bliver præsenteret for nogle forskellige dramatiske udtryksformer.

Teater, musical, tableauer, film og stumfilm.

Vi skal lave dramaøvelser/lege, hvor vi prøver forskelligt kropssprog, mimik, udtryk og rollespil. Vi skal opleve hvordan vi ser ud, når vi spiller sur, glad, trist, bange osv. Vi filmer og bruger spejle. Vi skal undersøge hvordan vores mimik og kropssprog kommunikerer til de andre.

Vi vil have fokus på følgende færdighedsmål:

- *barnet kan improvisere med kropssprog og stemme*
- *barnet kan deltage i rollelege og rollespil*
- *barnet har viden om enkelt kropssprog*
- *barnet har viden om dramatiske roller*

Idræt

I idrætsundervisningen er vi ofte opdelt på de 3 værkstedshold. Lars, Gustav og Margit har hver sit hold, og arbejder med forskellige dele inden for samme emne. Det giver os mange muligheder for at nå hvert enkelt barn og hjælpe dem med at udvikle de nødvendige færdigheder. Nogle gange er vi selvfølgelig også fælles. Se idrætsplanen for foråret nederst - under rammeplanen.

I idrætsundervisningen i yngste gruppe har vi fokus på de helt basale idrætskundskaber. Vi vil i det kommende halve år arbejde med MBU (Musik, bevægelse og udtryk), opvarmning, cirkeltræning, forskellige boldspil, selvforsvar, samarbejdsøvelser og atletik.

I forbindelse med MBU, opvarmning og cirkeltræning vil vi introducere og arbejde med kroppens bevægelse og de forskellige muskler i kroppen.

I forhold til boldspil, arbejder vi ud fra boldbasis, og de basale færdigheder: kaste, gribe og sparke.

Vi arbejder med samarbejdsøvelser på forskellige planer, både som en integreret del af idrætsundervisningen, men også som

Rammeplan for yngste forår 2018

	<p>individuet mål for nogle øvelser, bl.a. opvarmningsøvelser i par og grupper, og gruppestafetter.</p> <p>Et vigtigt element i idrætsundervisningen er, at børnene oplever glæden ved at være fysisk aktiv i samspil med andre. Der vil derfor være fokus på sociale kompetencer og vigtigheden i, at børnene kan indgå i et fællesskab, hvor der er plads til alle.</p> <p>Husk derudover idrætstøj og indendørssko (frem til påske), hver <u>torsdag</u>. Det er vigtigt at børnene lærer at skifte tøj før- og efter idræt, for at blive en del af skolens idrætsrutiner så tidligt så muligt, og for at lære denne naturlige del af idrætsverdenen.</p> <p>Følgende færdighedsmål er i fokus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrollere grundlæggende bevægelser, først og fremmest gå, løbe, hoppe, hinke, vende og dreje - Deltage i og forstå enkle idrætslige lege - Udføre enkle handlinger, først og fremmest kaste, gribe, sparke - Spille enkle boldspil med få regler - Deltage i lege og legelignende opvarmningsformer - Deltage i idrætsaktiviteter i uderummet.
Pædagogisk tid	<p>Pædagogisk tid er en mulighed for at lave forløb med børnene, som har fokus på oplevelsen af at være sammen og have et fællesskab. Hvordan forstår vi hinanden og os selv og hvordan hænger det sammen med fællesskab og venskab. Alle de uskrevne regler for hvordan vi er sammen og hvordan vi opfatter hinanden, når vi er i et fælles socialt forum, kan være sværere for mindre børn at aflæse og i værkstedet vil der være plads til at udforske, reflektere og stille spørgsmålstejn. Den sociale udvikling og sociale relationer vil være i fokus og børnene vil igennem leg, teambuilding, børneyoga, børnemassage og teatersport opleve sig selv sammen med andre. Hvad sker der med legen, hvis jeg bryder reglerne og siger hvem der har "kødbenet"?</p> <p>Hvad sker der med legen, hvis nogen melder sig helt ud af legen og ikke deltager?</p> <p>Hvordan kan vi samarbejde om en opgave? Kan jeg ikke bare gøre det hele selv eller kan de andre ikke bare gøre det, uden jeg behøver at være en del af det?</p> <p>Børneyoga er også på programmet i modulerne</p>

Rammeplan for yngste forår 2018

<p>Det giver ro og opmærksomhed for børnene - og øget kropsbevidsthed. Med yogaen skabes et rum, hvor børnene øves i at mærke sig selv.</p> <p>Det er en aktivitet som styrker</p> <ul style="list-style-type: none">
Kroppens bevægemåder
Motorikken
Koncentrationen
At finde ro ved at mærke sig selv
Fællesskabet <p>Vi vil også have et forløb med børnemassage</p> <p>Barn til barn massage er et redskab til nærhed og kontakt. Det kan være medvirkende til at skabe omsorg mellem børnene og nedsætte konfliktniveauet i gruppen. Den man masserer, er man senere mindre tilbøjelig til at slå eller mobbe.</p> <p>Drama og Teatersport</p> <p>Det unikke ved drama er børnenes mulighed for kropsligt, sprogligt og kunstnerisk at udtrykke tanker, følelser og erfaringer, og derigennem forholde sig til sig selv og omverdenen.</p> <p>I arbejdet med drama får børn en forståelse af at blive set og hørt i et fællesskab. Det at kunne tage plads og give plads er en vigtig del af læringen.</p>
--

Beskrivelse uge for uge på de følgende sider:

Beskrivelse uge for uge:

UGE 1-2 - "MINE DAMER OG HERRER - VÆRSKO"

Beskrivelse:

Emnet om "VÆRSKO - Kim Larsen" foldes ud, så børnene kan lade sig inspirere og lade nysgerrigheden få plads. Udgangspunktet er børnenes juleferieopgave, hvor alle børn har "stillet skarpt" på hver deres sangtekst og leget "Spørge Jørgen" i forhold til denne. Denne proces understøttes af første skoledag, hvor alle sangtekster blev gjort til synlige og håndgribelige oplevelser, som børnene med alle sanser kunne undersøge og blive nysgerrige på.

Rammeplan for yngste forår 2018

UGE 3-4-5-6 - "HAR DU HØRT, HVAD DER ER SKET... DE ER LANDET PÅ EN FJERN PLANET"

"Kloden drejer stille rundt", "Pjerrot og månen", "Tarzan Mama Mia", "De fjorten
astronauter"

Uge 4 - d. 24/1 - Forældremøde kl. 19.00 - 21.00

Beskrivelse:	<p>Rummet har fascineret mennesket siden tidernes morgen. Kim Larsen er ingen undtagelse. Planeter, stjerner, månen, mælkevejen, astronauter osv. har fundet vej til flere af hans sange. Kim Larsen evner sprogligt at "flyve" på fantasiens vinger og at give drømmene plads. Men teknologi og videnskab har også gjort det muligt at få mere konkret viden om alt det, vi ikke umiddelbart kan se eller rejse til.</p> <p><i>"Hvad har emnet med rummet at gøre?", "Hvorfor er der fabeldyr", "Hvorfor er der en globus", "Er englens astronauter, der er døde?" "Hvorfor er der en hest med vinger?" "Hvorfor skinner solen?" "Hvorfor er Kim Larsen en stjerne?" 😊</i></p>
Fælles dansk	Vi arbejder med fagbøger og sætter fokus på forskellen mellem fakta og fantasi.
Værksteder Uge 3, 4, 5, 6	<p><u>Vi arbejder ud fra følgende oplæg:</u></p> <p>Natur/teknologi: Vi vender blikket ud ad og bliver en smule klogere på elementer fra Kim Larsens sange. Måske lander vi på en fjern planet? Måske finder vi ud af, hvordan astronauter kan bevæge sig, ånde, spise...? Og hvad har Pegasus overhovedet med stjerner at gøre? Børnene er med til at bestemme, hvilken retning, vi skal rejse i.</p> <p>Billedkunst: Vi arbejder med mennesker i bevægelse. Er der forskel på, hvordan man bevæger sig i rummet eller på jorden? Hvordan ser vi egentlig ud i bevægelse og i stilstand? Hvor meget betyder baggrunden egentlig for et billede?</p> <p>Drama/rytme: Børnene skal sammen finde på en forestilling. Det kan være teater, dukketeater, iMovie, stop motion film.</p>

Rammeplan for yngste forår 2018

	Forestillingen kommer til at tage udgangspunkt i rammeplanens underemne.
Engelsk	Vi ser på det at rejse. Hvordan kan man rejse? Det er vigtigt at være høflig, når man besøger et andet land. Er der nogle sætninger, som det er rart at kunne, når man skal ud i verden? Vi arbejder også med udsagnsord, stiller spørgsmål og får svar som "Can you...?" Og "I can og I can not..."
Musik	Vi synger og spiller "Blaffersangen" og lærer "Tarzan Mama Mia."
Pædagogisk tid	Vi starter ud med et forløb med børneyoga og børnemassage.

UGE 7 - VINTERFERIE

UGE 8-9-10-11 - DENGANG, DA JEG VAR LILLE... VAR DER INGENTING, DER VAR FORBI"

"Sommerregn", "Jeg kom til verden på 5. sal", "om 100 år", "De smukke unge mennesker".

Uge 8: mandag den 19/2 fastelavn - alle møder udklædt

Uge 10 (torsdag og fredag) og uge 11 (mandag, tirsdag og onsdag) arbejder vi sammen med mg1 og mg2 i et tværfagligt projekt i forbindelse med Billedkunstens dag.

Uge 11 - torsdag og fredag - BESØGSDAGE

Beskrivelse

Kim Larsen siger selv, at han er en gammel nar. I flere sange ser han sig tilbage og funderer over livet og forskellen på dengang og nu. Vi lærer, som regel, af vores erfaringer efterhånden som vi bliver ældre - men er det ikke også vigtigt at huske barndommens ligefremme naivitet og legende tilgang til tilværelsen? Hvornår er man egentlig mest lykkelig? Kim Larsen har lavet meget alene, men han har også altid taget del i et fællesskab omkring musikken - hvorfor mon?

"Hvor får Kim Larsen alle de ideer?", "Hvorfor er der et billede af unge og gamle hænder?" "Er sangen: "Den gang da jeg var lille til nogen?", "Hvorfor synger Kim Larsen egentlig?", "Hvorfor blev han født på 5. sal?", "Hvor ung var Kim Larsen, da han skrev sin første sang?"

Rammeplan for yngste forår 2018

Fælles dansk Uge 8, 9 og 10	<p>Vi er født alene og vi dør alene - men alt derimellem handler om, at vi er sammen med andre på en eller anden måde. Betyder ordet fællesskab, at man er fælles om at skabe sig?</p> <p>Vi dykker ned i begrebet fællesskab og andre sprogløst. For hvad betyder det egentlig at være fælles om noget? Hvad skal der til, for at et fællesskab fungerer? Og hvordan kan man egentlig selv få noget ud af sådan et skab... og kommer det så til at hedde sel(v)skab?</p>
Værksteder Uge 9 og 10	<p><u>Vi arbejder ud fra følgende oplæg:</u></p> <p>Natur/teknologi: Hvordan blev vi egentlig til? Hvordan udvikler vi os fra ung til gammel? Kan hønen, ægget, bien og blomsten mon hjælpe med at forklare det?</p> <p>Billedkunst: Kunst kan sætte nogle følelser i gang og vi kan blive ramt af en stemning. Vi bliver påvirkede af det, vi ser og hører, af farver, lyde, motiver og tekster, men rammer det os alle på samme måde? Vi lader os følelsesmæssigt påvirke af billeder og musik - og skaber vores egne værker.</p> <p>Drama/rytme: Børnene skal sammen finde på en forestilling. Det kan være teater, dukketeater, iMovie, stop motion film. Forestillingen kommer til at tage udgangspunkt i rammeplanens underemne.</p>
Engelsk	<p>Som hånd i handske får vi kropsdele og tøj til at passe sammen. Vi "smøger ærmerne op" og forsøger at huske de forskellige kropsdeles navne, så vi er "klædt godt på".</p>
Musik	<p>Vi skal forestille os lydene i Kim Larsens opgang og de lyde han hørte på vej til skole, dengang da han var lille. Vi skal lave en lille lydcollage og taler om hvilke forskellige lyde vi hører i dagligdagen.</p>
Pædagogisk tid	<p>Vi fortsætter med Børneyoga og børnemassage</p>

UGE: 12 "TAG MIG UD TIL DET STORE HAV... DER HVOR MAN KAN SVØMME"

Uge 12: Skole-hjem-samtaler i yngste

Rammeplan for yngste forår 2018

"Joanna", "Byens hotel", "Så vender vi kajakken", "På en gren i vort kvarter"

Beskrivelse	Elementet vand dukker op flere steder, og tak for det Kim, for vand er altid godt med yngste-børn. Både til leg og til natur og teknologi. Vi fanger en fagdag med fisk i vores net og lader børnene bestemme, hvordan de helst vil "gå i fisk". <i>"Hvorfor fanger de de sidste fisk?"</i>
Fælles dansk	Om lidt bli' r det påske... og mon ikke vi skal se lidt nærmere på de traditioner, der er forbundet med dette?
Værksteder	<u>Vi arbejder ud fra følgende fælles oplæg:</u> Det hele går i fisk for os. Hvem tør skære? Hvem fisker den kreative åre frem? Og hvem er mere dramatiske - og møder måske dødens gab?
Musik	Vi synger og laver en dans til "Joanna."
Engelsk	Påskenen nærmer sig og det fejres også i England - vi kigger nærmere på de traditioner og gloser, der knytter sig til højtiden.
Pædagogisk tid	Vi vil i denne periode have fokus på samarbejdsøvelser og fælles leg

UGE 13 OG MANDAG I UGE 14. PÅSKEFERIE

UGE 14 - TIRSDAG-FREDAG - BASISUGER

Fælles dansk	Det er tid til en god historie, sådan en af dem, der giver stemningen et løft.
Musik	Vi repeterer de Kim Larsen sange vi kender.
Engelsk	Vi repeterer noget af det, vi allerede har lært med spil og lege.
Pædagogisk tid	Vi fortsætter med samarbejdsøvelser og fælles leg

UGE 15 OG 16 - "MASSER AF SUCCES... OG DET' DER HØRER TIL"

Uge 15: torsdag, den 12. april - FRISKOLENS GENERALFORSAMLING

Uge 15 OG 16 - SKOLENS FØDSELSDAGSUGE -

HUSK: lørdag, den 21. april 2018 er obligatorisk skoledag

Med afsæt i emnet forbereder vi os til Friskolens Fødselsdag

Rammeplan for yngste forår 2018

UGE 17-18-19-20 - "KENDER DU KALENDERVENDER TAGE?... DET ER HAM, DER VENDER UGENS DAGE".

"Tik Tik", "Det er i dag et vejr", "Familien skal i skoven", "Hvis din far gir' dig lov",
"Hippopotamus"

Ugedage, årstider, klokken - skovens dyr og planter

Uge 17 - Fredag, den 27. april - Store Bededag

Uge 19 - Torsdag og fredag - Kristi Himmelfart

Uge 20 - Onsdag d. 16/5 - fredag d. 18/5 - Fælleslejr i Virksund

Beskrivelse	<p>Kim Larsens forkærlighed for den danske sangskat afspejler sig ofte i hans musik. Udover de tekster og melodier, han selv har skrevet, har han igennem sin lange karriere ofte fortolket andres værker - med stor kærlighed til blandt andet vores højskolesangbog. Tiden går, det ved vi alle, men hvilken betydning har tid for os mennesker? Hvorfor er der forskel på årstiderne? Hvordan ved man egentlig "hvad klokken har slået"?</p> <p><i>"Hvorfor er der ure og kalendere?", "Hvorfor er der en solsikke med ugedage i?", "Hvorfor kan flodheste være så vilde?", "Hvorfor har flodheste dræbt flest mennesker i Afrika?"</i></p> <p><i>"Hvordan kan der være årstider i vores emne?"</i></p>
Fælles dansk	Vi arbejder med rim og remser og møder blandt andet forfatteren Halfdan Rasmussen.
Værksteder Uge 17, 18, 19 og 20	<p>Vi arbejder ud fra følgende oplæg:</p> <p>Natur/teknologi: Nu vil vi glemme rent, at det var vinter og tage fat på et emne om foråret og skovens dyr. Børnene arbejder med selvvalgte projekter indenfor emnet og fremlægger for hinanden.</p> <p>Billedkunst: Vi arbejder med menneskets proportioner og ser på fordele ved at være stor og lille.</p> <p>Drama/rytme: Børnene skal sammen finde på en forestilling. Det kan være teater, dukketeater, iMovie, stop motion film. Forestillingen kommer til at tage udgangspunkt i rammeplanens underemne.</p>
Musik	Vi synger Halfdan Rasmussen sange og laver rytmer til.

Rammeplan for yngste forår 2018

Engelsk	Et år består af tolv måneder. Vi skal prøve at lære, hvad de hedder. Vi skal også inddele månederne i de fire årstider - og som om, det ikke var nok, så er det også rart, at alle ved, hvad ugedagene hedder - tænk bare, hvis de andre mødes Thursday - og man selv tror, at det betyder lørdag - hvor forvirrende er det ikke?
Pædagogisk tid	Vi tager fat på et forløb med drama og teatersport.
UGE 21-22-23-24-25 - " VI SÆTTER FODSPOR BEGGE TO... PÅ DRONNING LOUISES BRO"	
<i>"Kongens Have", "Store og små" - hvilket indtryk har vi fået af Kim og hvilket aftryk har han efterladt os med...</i>	
Uge 21 - Mandag d. 21. Anden pinsedag Uge 23 - mandag, den 4. juni + tirsdag d. 5. juni - Grundlovsferie Uge 24 - torsdag, den 14. juni kl. 17.30-20.00 - afslutning for yngste gruppe Uge 26 - fredag, den 29. juni - sidste skoledag	
Beskrivelse	For Kim Larsen er et levet storbyliv nærmest blevet et kendetegn på den person, han er. Hans stemningsfulde og ofte kontrastfyldte beskrivelser af hverdagen i København er lette at få øje på og forholde sig til. Kim Larsen deler sine meninger, oplevelser og iagttagelser med os, men har vi lært noget af ham og hans måde at se verden på? <i>"Hvorfor er byskiltet med København og byen der?", Hvorfor står der København NV?", "Hvorfor er der så mange billeder af København?" "Hvad er Kronborg?"</i>
Fælles dansk	København hænger uløseligt sammen med Kim Larsen og han nævner ofte steder fra byen i sine tekster. Vi ser nærmere på vores hovedstad - og finder måske ud af lidt mere om ham dér Larsen...
Værksteder uge 22, 24, 25	<u>Vi arbejder ud fra følgende oplæg:</u> Natur/teknologi: Vi kigger på forskellene mellem land og by. I København er der mange smukke bygninger og broer. Kan vi mon konstruere nogle modeller selv? Kan de tåle et vist tryk?

Rammeplan for yngste forår 2018

	<p>Billedkunst: Vi går på opdagelse i København og ser på nogle af de fantastiske bygningsværker. Hvad er arkitektur og kan man kalde det en form for kunst? Vi dykker ned i det visuelle og kaster et undersøgende blik på nogle af de ting, mennesker i tidens løb har skabt i Danmarks største by.</p> <p>Drama/rytme: Børnene skal sammen finde på en forestilling. Det kan være teater, dukketeater, iMovie, stop motion film. Forestillingen kommer til at tage udgangspunkt i rammeplanens underemne.</p>
Musik	Vi samler op på det, vi har lært og bruger det i nye sammenhænge.
Engelsk	Modsetninger mødes og sød musik opstår... Vi udvider vores ordforråd med ord, der betyder noget modsat - og vi sætter fokus på følelser, så vi kan fortælle hinanden om, hvordan vi har det.
Pædagogisk Tid	Vi fortsætter med drama og teatersport

Vi ønsker jer alle en rigtig god sommerferie.

De forenklede fælles mål for undervisningen kan ses på følgende link:

<http://ffm.emu.dk>

Se plan for idræt herunder:

Rammeplan for yngste forår 2018

Plan for idræt – Forår 2018

Uge	Margit	Lars	Gustav
Emne	Cirkeltræning, opvarmning og MBU (Musik, bevægelse og udtryk) x2		
2	Hold 1 (MBU)	Hold 2 (Cirkeltræning)	Hold 3 (Opvarmning)
3	Hold 3	Hold 1	Hold 2
4	Hold 2	Hold 3	Hold 1
5	Hold 1	Hold 2	Hold 3
6	Hold 3	Hold 1	Hold 2
7	Vinterferie		
8	Hold 2	Hold 3	Hold 1
9	<i>Fælles lege og boldspil</i>		
Emne	Indendørs fodbold og håndbold + selvforsvar		
10	Hold 1 (Håndbold)	Hold 2 (Selvforsvar –i yngste)	Hold 3 (Fodbold)
11	Hold 3	Hold 1	Hold 2
12	Hold 2	Hold 3	Hold 1
13	Påskeferie		
Emne	Boldspil		
14	Hold 1 (Stikbold)	Hold 2 (Langbold)	Hold 3 (Høvdingebold)
15	Hold 3	Hold 1	Hold 2
16	Skolens fødselsdagsuge		
17	Hold 2	Hold 3	Hold 1
Emne	Samarbejdsøvelser/lege + andre boldspil		
18	<i>Fælles lege og boldspil</i>		
19	<i>Fri torsdag-fredag pga. Kristi Himmelfart</i>		
20	Fælleslejr		
21	<i>Fælles lege og boldspil</i>		
Emne	Atletik (Løb, spring og kast) På skolen		
22	Hold 1 (Spring)	Hold 2 (Kast)	Hold 3 (Løb)
23	Hold 3	Hold 1	Hold 2
24	Hold 2	Hold 3	Hold 1
25	<i>Fælles – Mini OL</i>		
26	<i>Fælles afslutning og leg</i>		